

Byla C-949/19

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2019 m. gruodžio 31 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Naczelny Sąd Administracyjny (Lenkija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. lapkričio 4 d.

Kasatorius:

M. A.

Atsakovas:

Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w N.

[<...>

NUTARTIS

2019 m. lapkričio 4 d.

Naczelny Sąd Administracyjny (Vyriausiasis administracinis teismas) <...>

<...>

2019 m. lapkričio 4 d. išnagrinėjęs

<...>

M. A. kasacinį skundą

dėl 2019 m. kovo 12 d. *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie* (vaivadijos administracinis teismas Varšuvoje) nutarties

<...> dėl skundo atmetimo

byloje pagal M. A. skundą

dėl *Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w N.* (Lenkijos Respublikos konsulas N)

2018 m. liepos <...> d. sprendimo Nr. <...>

dėl atsisakymo išduoti vizą

nutarė:

1. pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą: ar Konvencijos dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo 21 straipsnio 2a dalis, <...> siejama su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio pirma pastraipa <...>, turi būti suprantama taip, kad trečiosios valstybės piliečiui, kuriam buvo atsisakyta išduoti ilgalaikę vizą ir kuris negali pasinaudoti iš Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 21 straipsnio 1 dalies kylančia teise laisvai judėti kitų valstybių narių teritorijoje, turi būti užtikrinama teisė į veiksmingą teisminę gynybą?
2. <...> sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol bus atsakyta į 1 punkte pateiktą prejudicinį klausimą. **(orig. p. 1)**

PAGRINDIMAS

1. Teisinis pagrindas

Teisinis pagrindas yra Sąjungos teisės ir nacionalinės teisės nuostatos, susijusios su teise apskusti konsulo priimtą sprendimą dėl atsisakymo išduoti nacionalinę vizą.

1.1. Sąjungos teisės nuostatos

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnio pirma pastraipa:

„Kiekvienas asmuo, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Sąjungos teisės, yra pažeistos, turi teisę į veiksmingą jų gynybą teisme šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis“.

Konvencijos dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo (OL L 239, 2000, p. 19; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 2 t., p. 9; toliau – Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo) 18 straipsnis:

„1. Vazos ilgesniam nei 90 dienų laikotarpiui (ilgalaikės vizos) yra nacionalinės vizos, kurias išduoda viena iš valstybių narių pagal savo nacionalinę arba

Sąjungos teisę. Tokios vizos išduodamos naudojant vienodą vizų formą, kaip nustatyta Tarybos reglamente (EB) Nr. 1683/95, kurioje raide „D“ nurodoma vizos kategorija. Formos pildomos pagal atitinkamas 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 810/2009, nustatančio Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas), VII priedo nuostatas.

2. Ilgalaikės vizos galiojimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis kaip vieneri metai. Jeigu valstybė narė užsieniečiui leidžia pasilikti ilgiau kaip vienerius metus, ilgalaikė viza prieš pasibaigiant jos galiojimo laikui pakeičiama leidimu gyventi“.

Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 21 straipsnio 1 dalis: **(orig. p. 2)**

„Užsieniečiai, turintys vienos iš valstybių narių išduotą galiojantį leidimą gyventi, naudodamiesi tuo leidimu ir galiojančiu kelionės dokumentu, gali ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį keliauti kitų valstybių narių teritorijose, jei jie atitinka 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), 5 straipsnio 1 dalies a, c ir e punktuose nurodytas atvykimo sąlygas ir nėra įtraukti į atitinkamos valstybės narės nacionalinį neįleidžiamų asmenų sąrašą“.

Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 21 straipsnio 2a dalis:

„1 dalyje nustatyta laisvo judėjimo teisė taikoma ir užsieniečiams, turintiems vienos iš valstybių narių išduotą galiojančią ilgalaikę vizą, kaip numatyta 18 straipsnyje.“

1.2. Nacionalinės (Lenkijos) teisės nuostatos

Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (2013 m. gruodžio 12 d. Įstatymas dėl užsieniečių) (*Dz. U.* 2018, 2094 pozicija su pakeitimais, toliau – *Ustawa o cudzoziemcach*):

„1. Nacionalinę vizą atsisakoma išduoti priimant sprendimą.

2. Sprendimas dėl atsisakymo išduoti nacionalinę vizą priimamas užpildant atitinkamą formą.“

Ustawa o cudzoziemcach 76 straipsnis:

„1. Jeigu sprendimą dėl atsisakymo išduoti Šengeno vizą arba nacionalinę vizą priėmė: 1) konsulas – jo galima prašyti persvarstyti šį sprendimą; <...>“.

Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (2002 m. rugpjūčio 30 d. Administracinių bylų teisenos įstatymas) (*Dz. U.* 2018., 1302 pozicija su pakeitimais, toliau – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi*) 5 straipsnis:

„Administraciniai teismai neturi jurisdikcijos nagrinėti bylą dėl: <...>

4) konsulų išduotų vizų, išskyrus: **(orig. p. 3)**

a) vizas, nurodytas 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 810/2009, nustatančio Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL L 243, 2009 9 15, p. 1, su paskesniais pakeitimais ir klaidų ištaisymais OL L 154, 2013, p. 10 ir OL L 284, 2018, p. 38), 2 straipsnio 2–5 punktuose,

b) vizas, išduodamas užsieniečiui, kuris yra Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybės narės, kuri yra Europos ekonominės erdvės susitarimo šalių, piliečio arba Šveicarijos Konfederacijos piliečio šeimos narys, kaip tai suprantama pagal *Ustawa z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin* (2006 m. liepos 14 d. Įstatymas dėl Europos Sąjungos valstybių narių piliečių ir jų šeimos narių atvykimo į Lenkijos Respublikos teritoriją, buvimo joje ir išvykimo iš jos) (*Dz. U.* 2017, 900 pozicija ir *Dz. U.* 2018, 650 pozicija) 2 straipsnio 4 punktą.

<...>“.

Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi 58 straipsnio 1 dalies 1 punktas: „teismas atmeta skundą, jeigu byla neteisinga administraciniam teismui <...>“.

2. Bylos faktinės aplinkybės

2.1. Konsulate vykusi procedūra

2018 m. liepos <...> d. M. A. (toliau – pareiškėjas) kreipėsi į *Konsul Rzeczypospolitej Polskiej* (Lenkijos Respublikos konsulas, toliau – konsulas) prašydamas išduoti nacionalinę vizą ir nurodydamas, kad ketina Lenkijoje pradėti dvejų metų antrosios pakopos (magistrantūros) studijas. 2018 m. liepos <...> d. sprendimu konsulas atsisakė išduoti jam nacionalinę vizą. Išnagrinėjęs pareiškėjo prašymą persvarstyti savo sprendimą, konsulas 2018 m. liepos <...> d. sprendimu dar kartą atsisakė išduoti vizą, motyvuodamas tuo, kad nebuvo pagrįstas planuojamo buvimo šalyje tikslas arba sąlygos.

2.2. Procesas administraciniuose teismuose

2.2.1 Pareiškėjas apskundė tokį konsulo sprendimą dėl atsisakymo išduoti nacionalinę vizą *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie* (vaivadijos administracinis teismas Varšuvoje, nagrinėjantis bylas pirmąja instancija). Grįsdamas skundo dėl tokio sprendimo priimtinumą administraciniame teisme, pareiškėjas rėmėsi, be kita ko, 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Sąjungos

Teisingumo Teismo sprendimu *El Hassani* (C-403/16, ECLI:EU:C:2017:960). Pareiškėjas teigė, kad toje byloje priimto sprendimo rezoliucinė dalis (**orig. p. 4**) gali būti pritaikyta ir šiai bylai, nes bylų faktinės ir teisinės aplinkybės yra panašios.

Konsulas prašė atmesti skundą, teigdamas, kad administracinis teismas neturi jurisdikcijos jo nagrinėti.

2.2.2 2019 m. kovo 12 d. sprendimu pirmosios instancijos teismas <...> atmetė skundą.

Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad byla nėra teisinga administraciniam teismui. Remdamasis skundžiamo sprendimo priėmimo dieną galiojusios redakcijos *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* 5 straipsnio 4 punktu, jis konstatavo, kad sprendimui dėl atsisakymo išduoti nacionalinę vizą šioje nuostatoje nurodytos išimtys netaikomos ir todėl jis negali būti administracinio teismo kontrolės objektas. Dėl skunde nurodyto 2017 m. gruodžio 13 d. ESTT sprendimo *El Hassani* (C-403/16) minėtas teismas nurodė, kad jis susijęs su Šengeno viza, o nagrinėjamoje byloje pareiškėjas prašė išduoti nacionalinę vizą, kuri išduodama pagal nacionalinę teisę.

2.2.3 Kasaciniame skunde dėl tokio sprendimo buvo nurodytas procesinių normų pažeidimas, galintis turėti esminę reikšmę bylos baigčiai, t. y. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* 58 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimas, klaidingai preziumavus, kad konsulo sprendimui dėl atsisakymo išduoti nacionalinę vizą netaikoma teisminė kontrolė, ir todėl nepagrįstas skundo dėl konsulo sprendimo atmetimas. Kartu pareiškėjas nurodė, kad šioje srityje kilusias abejones turėtų peržiūrėti Europos Sąjungos Teisingumo Teismas.

2.2.4 Atsiliepime į skundą konsulas prašė atmesti kasacinį skundą atsižvelgiant į *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* 5 straipsnio 4 punkto turinį, kuriame po pakeitimo atsižvelgiant į ESTT sprendimą byloje *El Hassani* (C-403/16) numatyta galimybė apskusti administraciniam teismui sprendimą dėl atsisakymo išduoti Šengeno vizą, bet ne nacionalinę vizą. Konsulas pažymėjo, kad Vizų kodekso nuostatos netaikomos nacionalinėms vizoms, kurių išdavimo procedūra reglamentuota nacionalinėje teisėje. Remdamasis 2014 m. sausio 22 d. *Naczelny Sąd Administracyjny* sprendimu <...> jis nurodė, kad šių dviejų teisės sistemų nereikėtų painioti tarpusavyje. Taigi sprendimas dėl atsisakymo išduoti vizą, apie kurį kalbama Vizų kodekso 32 straipsnio 3 dalyje, turi būti suprantamas tik kaip sprendimas dėl atsisakymo išduoti vizą, kaip tai suprantama pagal Vizų kodeksą. Toks aiškinimas atitinka ESTT jurisprudenciją. Sprendime *X ir X* (**orig. p. 5**) (C-638/16 PPU, ECLI:EU:C:2017:173, 40–47 punktai) Teisingumo Teismas konstatavo, kad, atsižvelgiant į tai, kad iki šiol Sąjungos teisės aktų leidėjas dar nėra priėmęs nė vieno akto remdamasis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 79 straipsnio 2 dalies a punktu, kiek tai susiję su sąlygomis, kuriomis valstybės narės išduoda ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi šalyje trečiųjų valstybių piliečiams dėl humanitarinių priežasčių,

pagrindinėje byloje nagrinėjamiems prašymams taikoma tik nacionalinė teisė. Todėl pagrindinėje byloje nagrinėjama situacija nėra reglamentuojama Sąjungos teisės.

3. Prejudicinio klausimo pagrindimas

3.1. Prejudicinio klausimo priimtumas

NSA yra nacionalinis teismas, kurio sprendimai pagal Lenkijos teisę negali būti toliau apskundžiami, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnio trečią pastraipą. Teisinio klausimo pateikimas grindžiamas abejonėmis, susijusiomis su teisingu Sąjungos teisės nuostatų aiškinimu, kuris yra būtinas siekiant teisingai išnagrinėti nacionaliniame teisme kilusį ginčą.

3.2. Prejudicinio klausimo pagrindimas

3.2.1 Pagal *Ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego* (1960 m. birželio 14 d. Administracinio proceso kodeksas) (*Dz. U.* 2018 m., 2096 pozicija su pakeitimais, toliau – *Kodeks postępowania administracyjnego*) 3 straipsnio 2 dalies 4 punktą šio kodekso nuostatos netaikomos procedūrai bylose, priklausančiose Lenkijos diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms jurisdikcijai, jeigu specialiosiose nuostatose nėra nurodyta kitaip. Procedūra konsulate dėl nacionalinės vizos išdavimo buvo vykdoma laikantis *Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. Prawo konsularne* (2015 m. birželio 25 d. Konsulinis įstatymas) (*Dz. U.* 2017 m., 1545 pozicija su pakeitimais, toliau – *Prawo konsularne*) nuostatų. *Prawo konsularne* 88 straipsnyje nurodyta, kad šalis gali skųsti konsulo sprendimą aukštesnei institucijai, o pagal šio įstatymo 94 straipsnį specialiosiose nuostatose numatytais atvejais šaliai suteikiama teisė per 14 dienų nuo sprendimo įteikimo jai dienos prašyti konsulo peržiūrėti savo sprendimą. Tokia specialioji nuostata yra įtvirtinta *Ustawa o cudzoziemcach*, kurio 76 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta, kad konsulo galima prašyti peržiūrėti jo priimtą sprendimą dėl atsisakymo išduoti Šengeno vizą arba nacionalinę vizą. Išnagrinėjęs bylą iš naujo, konsulas priima sprendimą, kuris yra galutinis (**orig. p. 6**) ir negali būti skundžiamas kitai administracinei institucijai, o nacionalinės vizos atveju jis negali būti skundžiamas teismui.

3.2.2 Nagrinėjamoje byloje pagal *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* 5 straipsnio 4 punktą teisminė kontrolė nėra galima, nes pagal šią nuostatą bylos dėl konsulų išduodamų vizų nėra teisingos administraciniam teismams. Minėtame įstatyme šiuo klausimu yra numatytos išimtys.

Iš *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* 5 straipsnio 4b punkto matyti, kad teisė apskųsti administraciniam teismui konsulo sprendimą dėl atsisakymo išduoti vizą suteikiama užsieniečiui, kuris yra Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybės narės, kuri yra Europos ekonominės erdvės susitarimo šalis, piliečio

arba Šveicarijos Konfederacijos piliečio šeimos narys, kaip tai suprantama pagal *Ustawa o wjeździe na terytorium RP* 2 straipsnio 4 punktą.

Atsižvelgus į 2018 m. gruodžio 13 d. ESTT sprendimą *El Hassani*, 2019 m. kovo 4 d. įsigaliojo *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* 5 straipsnio 4a punktas, pagal kurį teisė apskųsti sprendimą teismui taip pat suteikiama tuo atveju, jeigu konsulo sprendimas susijęs su Vizų kodekso 2 straipsnio 2–5 punktuose nurodyta viza, t. y. Šengeno viza.

Vis dėlto minėtas pakeitimas netaikomas sprendimui dėl atsisakymo išduoti vizą, dėl kurio nacionaliniame teisme kilo ginčas. Pagal nacionalines nuostatas konsulo sprendimas dėl atsisakymo išduoti užsieniečiui nacionalinę (ilgalaikę) vizą negali būti teisminės kontrolės objektas.

3.2.3 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiančio teismo vertinimu, klausimas, ar yra leistina tai, kad nacionalinėje administracinių bylų teisenoje nesuteikiama galimybė tokį sprendimą dėl atsisakymo ginčyti teisme, turi būti vertinamas atsižvelgiant į gaires, kylančias iš Sąjungos teisės.

Vis dėlto nacionalinis teismas nėra tikras, ar pagal Sąjungos teisę nacionalinėms (ilgalaikėms) vizoms reikalaujama nustatyti tokį patį apsaugos lygį, kuris taikomas Šengeno vizoms, kaip matyti iš Sprendimo *El Hassani*.

Tokia abejonė visų pirma kyla dėl to, kad Sąjungos teisės nuostatose skirtingai reglamentuojamos užsieniečiui pripažįstamos teisės, susijusios su galimybe ginčyti sprendimus dėl atsisakymo išduoti įvairių rūšių vizas. Kaip matyti iš Sprendimo *El Hassani*, pareiga nacionalinėje teisėje numatyti galimybę kreiptis į teismą dėl galutinio sprendimo atsisakyti išduoti vizą (**orig. p. 7**) kyla iš Chartijos 47 straipsnyje įtvirtinto veiksmingos teisminės gynybos principo. Teisingumo Teismas aiškiai nurodė, kad kai valstybė narė priima sprendimą dėl atsisakymo išduoti vizą pagal Vizų kodekso 32 straipsnio 1 dalį, taikomos Chartijos nuostatos.

Skirtingai nuo Šengeno vizų, ilgalaikių vizų išdavimo procedūra Sąjungos teisės aktais neregamentuota. Kaip aiškiai nurodė Teisingumo Teismas, kadangi Sąjungos teisės aktų leidėjas pagal SESV 79 straipsnio 2 dalies a punktą nepriėmė jokio akto, nustatančio ilgalaikių vizų ar leidimų gyventi šalyje [trečiųjų šalių] piliečiams išdavimo dėl humanitarinių priežasčių sąlygas, taikoma tik nacionalinė teisė (žr. Sprendimo *X ir X* 44 punktą).

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiančio teismo nuomone, Teisingumo Teismo išreikšta pozicija vis dėlto neišsklaido visų abejonų, susijusių su tuo, ar, kalbant apie nacionalines vizas, yra teisėta neleisti užtikrinti iš Chartijos 47 straipsnio kylančios teisės į teisminę gynybą.

3.3. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiančio teismo abejonių pagrindimas

3.3.1 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiantis teismas suabejojo Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 21 straipsnio 2a dalies, siejamos su Chartijos 47 straipsnio pirma pastraipa, aiškinimu, kiek tai susiję su tuo, ar pagal šią nuostatą suteikiama teisė į veiksmingą teisminę gynybą, jeigu konsulas atsisako išduoti vizą. Pagal Chartijos 45 straipsnio 2 dalį laisvo judėjimo teisė gali būti suteikiama trečiųjų šalių piliečiui, teisėtai gyvenančiam valstybės narės teritorijoje. Tokia teisė Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 21 straipsnio 2a dalyje pripažįstama asmenims, turintiems galiojančią ilgalaikę vizą. Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo yra Šengeno *acquis* dalis ir yra subjekto teisių šaltinis. Judėjimo teise galima naudotis su sąlyga, kad buvo gauta ilgalaikė visa. Sprendimas dėl atsisakymo išduoti ilgalaikę vizą lemia tai, kad asmuo neturi galimybės pasinaudoti iš Sąjungos teisės kylančia teise laisvai judėti Šengeno erdvei priklausančių valstybių teritorijoje. O Chartijos 47 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodyta, kad kiekvienas asmuo, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Sąjungos teisės, yra pažeistos, turi teisę į veiksmingą jų gynybą teisme. (orig. p. 8)

3.3.2 Pagal veiksmingos teisminės gynybos principą valstybės narės privalo užtikrinti iš Sąjungos teisės kildinamų subjekto teisių apsaugą, įskaitant veiksmingą teisę kreiptis į teismą, tačiau laikydamosi procesinės (institucinės) autonomijos principo. Valstybių narių procesinė autonomija suprantama kaip valstybės narės kompetencija reglamentuoti teismų jurisdikciją ir (teismo) procedūras, pagal kurias nagrinėjami Sąjungos teise grindžiami ieškiniai, tačiau laikantis lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų (žr. 1976 m. gruodžio 16 d. sprendimus: *Rewe*, 33/76, ECLI:EU:C:1976:188; *Comet*, 45/76, ECLI:EU:C:1976:191). Vis dėlto valstybėms narėms konkrečiu atveju suteikiama diskrecija apibrėžiant iš Sąjungos teisės kylančių teisių apsaugos principus ir būdus riboja pareiga laikytis Chartijos 47 straipsnio pirmos pastraipos. Nustatant apsaugos standartą, negalima neatsižvelgti į Teisingumo Teismo poziciją, pagal kurią veiksmingos teisminės gynybos principas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kylantis iš valstybėms narėms bendrą konstitucinių tradicijų ir saugomas pagal Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnį (teisė į teisingą bylos nagrinėjimą) ir 13 straipsnį (teisė į veiksmingą teisinę gynybos priemonę) (žr. 2007 m. kovo 13 d. ESTT sprendimą *Unibet*, C-432/05, ECLI:EU:C:2007:163, 37 punktą). Kaip matyti iš Sprendimo *El Hassani* (C-403/16), pareiga laikytis Chartijos 47 straipsnyje įtvirtinto veiksmingos teisminės gynybos principo taip pat siejama su procesiniais principais, susijusiais su galimybe apskusti nacionaliniam teismui sprendimą atsisakyti išduoti Šengeno vizą.

Pareiga laikytis Chartijos 47 straipsnio nagrinėjamoje byloje gali būti grindžiama Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 21 straipsnio 2a dalies turiniu, pagal kurį laisvo judėjimo teisė pripažįstama ilgalaikę (nacionalinę) vizą turintiems užsieniečiams. Nacionalinė visa yra viena iš galimų priemonių,

leidžiančių užsieniečiui pasinaudoti teise į laisvą judėjimą, ir, taip suprantama, ji iš esmės nesiskiria nuo atvejo, kai ši teisė įgyvendinama remiantis trečiosios valstybės piliečiui išduota Šengeno viza. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiančio teismo vertinimu, konkrečių aspektų, susijusių su nacionalinių vizų ir Šengeno vizų išdavimo principais, sąlygomis ir būdais, skirtumai nekeičia aplinkybės, kad šių abiejų rūšių vizos susijusios su tos pačios teisės, kurią užsienietis kildina iš Sąjungos teisės, įgyvendinimu. Vadinasi, galimybės (**orig. p. 9**) apskūsti teismui galutinį sprendimą, kuriuo atsisakoma išduoti nacionalinę vizą, nebuvimas gali pažeisti Sąjungos teisę, visų pirma teisę į veiksmingą teisminę gynybą, pripažįstamą Chartijos 47 straipsnio pirmoje pastraipoje. Tokia situacija reiškia, kad teisinės apsaugos lygis priklauso nuo vizos, kurią užsienietis prašo išduoti, rūšies, nors kiekvienos rūšies viza suteikia teisę laisvai judėti valstybių narių teritorijoje. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiantis teismas abejoja, ar dėl to nebus diskriminuojami trečiųjų valstybių piliečiai, prašantys išduoti nacionalinę vizą.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiančio teismo vertinimu, atsižvelgiant į minėtą būtinybę užtikrinti tinkamą iš Sąjungos teisės kylančių teisių teisminę gynybą, galima teigti, kad, jeigu priimamas sprendimas atsisakyti išduoti nacionalinę vizą, turi būti užtikrinama analogiško lygio apsauga.

Nacionalinis teismas visgi nėra tikras, ar tokia pozicija yra teisinga, atsižvelgiant į reikšmingus skirtumus apibrėžiant procedūrinius principus, susijusius su Šengeno vizų ir nacionalinių vizų išdavimu.

4. Nacionalinio teismo pozicija

Nacionalinio teismo vertinimu, Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 21 straipsnio 2a dalies formuluotė, siejama su Chartijos 47 straipsnio pirmą pastraipą, lyg ir rodo būtinybę užsieniečiui, prašančiam išduoti nacionalinę vizą, užtikrinti teisę apskūsti sprendimą dėl atsisakymo jurisdikciją turinčiam teismui.

Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad Teisingumo Teismo jurisprudencijoje į šį klausimą nėra vienareikšmio atsakymo, siekiant išsiaiškinti, ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiančio teismo pozicija yra teisinga, reikalingas atsakymas į šioje nutartyje suformuluotą prejudicinį klausimą.

5. Apibendrinimas

Pirmiau išdėstytos abejonės, susijusios su Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 21 straipsnio 2a dalies, siejamos su Chartijos 47 straipsniu, aiškinimu, suteikia pagrindą pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą remiantis SESV 267 straipsnio trečia pastraipa. Priėmus sprendimą dėl pirmiau nurodytų nuostatų teisingo aiškinimo bus galima nuspręsti, ar administraciniai teismai gali nagrinėti kasaciniame skunde nurodomą *Prawo o*

postępowaniu przed sądami administracyjnymi 58 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimą. Be to, (**orig. p. 10**), prejudicinis sprendimas yra būtinas siekiant išspręsti nacionaliniame teisme iškeltą bylą.

6. Administracinės bylos nagrinėjimo sustabdymas

<...>

DARBINIS VERTINIMAS